

משנה עירובין פרק י

Mishnah Eruvin, chapter 10

(1) If one finds [on a Sabbath, several pairs of] *tefillin* [in a field, where they were left unprotected] he should [put them on as on a weekday and thus] bring them in [to a protected area], one pair at a time. [The *Tanna Kamma* maintains that on the Sabbath one really should don *tefillin* however, the Rabbis prohibited wearing them in a public domain, lest a strap break and one come to carry on the Sabbath. Here, where the *tefillin* are in danger of being damaged, there is a special dispensation to permit wearing them. However, one may not wear more than one pair at a time since this would be prohibited as **בל תוסיף** — “Do not add to it” (Deuteronomy 13:1) and therefore considered carrying.] Rabban Gamliel [holds that a) there is no mitzvah of *tefillin* on Sabbath, therefore, there is no **בל תוסיף**, and b) *tefillin* are considered an adornment, hence he] says: Two pairs [may be worn and brought in] at one time [since on the head and hand there is room for two pairs to be worn properly; more than two pairs however, would be prohibited as carrying since only that which is worn properly is considered an adornment]. When do these words apply? To old ones [that show marks of once having had a proper knot, in which case there can be no doubt that they were proper *tefillin*] but, in the case of new ones [which might be assumed to be amulets], he is exempt [and in fact prohibited from bringing them in]. If he found [many of] them tied in pairs or all together in one large bundle [there being so many pairs that he would be unable to bring all of them to safety in the aforementioned manner before the Sabbath is over], he remains with them until dark [i.e., after

רבנו עובדיה מברטנורא

א המוצא תפלין. בשדה במקום שאינן משתמרים” זוג זוג. אחד בראש ואחד בזרוע כדרך שלובשן בחול, והיינו זוג, וחוזר תמיד ומכניס זוג זוג עד שיכניס את כולן. קסבר שבת זמן תפלין הוא אלא שחכמים גזרו עליהן גזירה שמא תפסק רצועה ויביאם בידו, ואם ילבש יותר מזוג איכא בל תוסיף ואתי איסור בל תוסיף ומשוי להו עליה כמשאוי. ורבן גמליאל סבר שבת לאו זמן תפלין הוא, והיינו טעמא דשרו ליה רבנן בהצלה משום דתכשיט הוא, הילכך מכניסן שני זוגות שני זוגות, דשני זוגות הוי תכשיט לפי ששנינו מקום יש בראש להניח בו שני תפלין, וכל כמה דהוי תכשיט שרי. ומשום בל תוסיף ליכא הכא, דאין כאן מצות תפלין כלל אלא כאשר מלבוש דעלמא. ואין הלכה כרבן גמליאל: **בישנות.** שניכר הקשר, דודאי תפלין הן ויש בהן קדושה ואסור להניחן במקום ביוזן. אבל בחדשות אין מחללין שבת עליהן להכניסן, דילמא קמיע בעלמא נינהו, ואין קדושה אלא בעשויין כהלכתן לשמן: **צבותים.** קשורים כל זוג זוג לעצמו: **כרוכים.** הרבה ביחד: **מחשיך עליהן.** יושב ומשמרם

Shabbat] and then brings them in. In time of danger [referring here to religious persecution by a hostile government], he covers them and then proceeds on his way. [However, in other instances of danger such as bandits, he carries them less than four

cubits, stops and repeats the process until he reaches safety, thus avoiding the Biblical prohibition of carrying].

(2) Rabbi Shimon says [in the aforementioned case of bandits]: He [may come to carry it a full four cubits, therefore, it is preferable that he] passes them to his friend and his friend passes them on to his friend, and so on [each carrying them less than four cubits, thus avoiding the Biblical prohibition of carrying], until he reaches the outermost courtyard. The same procedure is to be followed in the case of a child of his [born in the field. Here, too, according to Rabbi Shimon,] he passes him to his friend and his friend passes him to his friend, and so on, even though there are as many as one hundred men. [According to the *Tanna Kamma*, however, he carries the child less than four cubits, stops and repeats the process]. Rabbi Yehudah says: A man may pass a[n ownerless] barrel to his friend and his friend may pass it on to his friend even beyond the [two thousand cubit] Sabbath limit [since Rabbi Yehudah maintains that ownerless items do not acquire Sabbath limits]. They [the Sages who are of the same opinion as Rabbi Yohanan ben Nuri], however, said to him: It may not be moved further than the feet of its owner [i.e., had it had an owner; meaning, it may not be moved further

רבנו עובדיה מברטנורא

שם עד שתחשך, ומשחשיכה מכניסין כולם ביחד. וכגון זהם מרובים שאם יביאם זוג זוג לא תכלה הבאתם קודם הלילה, שאם הם בענין שתכלה הכנסתן לבית קודם הלילה, שאם הם בענין שתכלה הכנסתן לבית קודם הלילה מכניסין זוג זוג כדאמרין: **ובסכנה**. שגורו שמד שלא להניח תפילין. ומתניתין חסורי מחסרא והכי קתני, במה דברים אמורים בסכנה של שמד, אבל אם מתיירא לשהות שם מפני הלסטים, מוליכין פחות פחות מארבע אמות: **ב ר' שמעון אומר נותנן לחברו**. ואינו מוליכין פחות [פחות] מארבע אמות כשמתיירא מפני לסטים, גזירה שמא יעבירם מתחילת ארבע לסוף ארבע. והלכה כר' שמעון: **וכן בנו**. שילדתו אמו בשדה בשבת: **נותנו לחברו**. והא עדיפא מלטלטלו פחות פחות מארב אמות: **אפילו חוץ לתחום**. בחבית של הפקר מיירי. דאי יש לה בעלים, הא קיימא לן הבהמה והכלים כרגלי הבעלים. וסבר ר' יהודה נכסי הפקר לא קנו שביתה: **אמרו לו**. ר' יוחנן בן נורי הוא דאמר לה, דשמעינן ליה נכסי הפקר קונין שביתה במקומן: **לא תהלך זו יותר מרגלי בעליה**. כלומר אם היו לה בעלים ולא עירבו לא היתה מהלכת אלא אלפים אמה, השתא נמי לא

than two thousand cubits, since ownerless items are also restricted to the Sabbath limit (see 4:5). The *halachah* follows Rabbi Yehudah.].

(3) If a man was reading a scroll [of Scripture] while on a threshold [which due to its height, measurements and location was a *karmelit*, i.e., neither a public nor a private domain, (nevertheless, transporting from a public or private domain into a *karmelit* or vice versa is Rabbinically prohibited)] and [one end of] the scroll rolled out of his hand [into the public domain; since he is holding the other end, the scroll is not considered being in a public domain and therefore], he may roll it back towards himself. If he was reading it on a rooftop [which is a private domain] and [one end of] the scroll rolled out of his hand, he may, before it reached ten handbreadths from the ground, roll it back towards himself. But after it had reached [and settled upon the wall (which was built, slanted, towards the street) within] the ten handbreadths [from the ground which is considered a public domain] he may not roll it back [rather], he must turn it over with its writing facing downwards [facing the wall, thereby protecting it somewhat. Even though he is still holding the other end so that the scroll is not considered as though lying within a public domain, here, however, in contrast to the first case, the Rabbis prohibited, lest someone observing mistakenly believe that one may retrieve it even if the other end had dropped as well which would be Biblically prohibited]. Rabbi Yehudah says [where the wall was not built on a slant so that the scroll has not settled upon anything, and is simply dangling]: Even if it was dangling from the ground by no more than the width of a thread,

רבנו עובדיה מברטנורא

תלך אלא אלפים אמה ממקום שבינתה. והלכה כר' יהודה: **ג הקורא בספר**. כל ספרים שלהם היו נגללים כספר תורה שלנו: **האסקופה**. כעין אצטבא שלפני פתח הבית, וכרמלית היא: **גוללו אצלו**. הואיל וראשו אחד בידו: **לעשרה טפחים**. התחתונים הסמוכים לקרקע של רשות הרבים, דאם אין אגדו בידו הוי איסור דאורייתא, וגורינן אגדו בידו אטו שאין אגדו בידו. ובגמרא פריך והא לא נח. כלומר אף על פי שהגיע לעשרה טפחים התחתונים אין כאן איסורא דאורייתא אפילו לא היה אגדו בידו שהרי לא נח ברשות הרבים, ומשני, כגון שהיה שם כותל משופע ונח הספר על בליטת הכותל של עשרה טפחים התחתונים דהוי כאילו נח ברשות הרבים, ואם לא היה אגדו בידו הוי חיובא דאורייתא אם היה מביאו אצלו. ומתניתין חסורי מחסרא והכי קתני, הגיע לעשרה טפחים מן הארץ הופכו על הכתב במה דברים אמורים בכותל משופע דנח אבל בכותל שאינו משופע גוללו אצלו

he may roll it back towards himself. Rabbi Shimon says: Even if it touched [and is resting upon] the actual ground he may roll it back to himself, since no prohibition that is due to Rabbinic edict [such as the rolling back of a scroll when one of its ends was still in the reader's hands] stands in the way of [the dignity of] Holy Scripture [the *halachah* does not follow Rabbi

אומר אפילו בארץ עצמו גוללו אצלו, שאין לך דבר משום שבות עומד בפני כתבי הקדש: ד זיו שלפני חלון, נותנין עליו ונותלין ממנו בשבת. עומד אדם ברשות היחיד ומטלטל ברשות הרבים, ברשות הרבים ומטלטל ברשות היחיד, ובלבד שלא יוציא חוץ מארבע אמות: ה לא יעמוד אדם ברשות היחיד וישתי ברשות הרבים, ברשות הרבים וישתי ברשות היחיד, וכן לא ירוק.

Shimon].

(4) It is permissible to place [breakable] items upon, and take from, a ledge in front of a window on the Sabbath [provided it is ten handbreadths or more from the ground and as such, is not considered airspace of a public domain. However, one is prohibited Rabbinically, from placing unbreakable items upon it, lest they fall and the owner retrieve it]. One may stand in a private domain [stretch his hand out] and move objects [that he has no need for (see Tosfot Yom Tov on Mishnah 6)] in a public domain, or he may stand in a public domain and move objects in a private domain, [moving objects in a public domain is permitted] provided that he does not take them beyond four cubits [from the place where he picked them up. The reason being that, since he has no need for them, we do not fear lest he bring them in or carry them out].

(5) One may not stand in a private domain and urinate into a public domain or in a public domain and urinate into a private domain, and the same applies to

רבנו עובדיה מברטנורה

דברי ר' יהודה שרבי יהודה אומר אפילו אינו מסולק מן הארץ אלא מלא החוט גוללו אצלו דבעינן הנחה על גבי משהו: **הופכו על הכתב**. האותיות כלפי הכותל, שלא יהא מוטל כל כך בביון, ומניחו שם עד שתחשך: **דבר משום שבות**. כגון זה שאגדו בידו וליכא כי אם שבות דרבנן אם בא לגוללו אצלו, שאין חייב מן התורה אלא אם כן יצא הספר כולו מידו ונח ברשות הרבים ובא לעקר מרשות הרבים ולהניחו ברשות היחיד. ואין הלכה כר' שמעון: **ד זיו**. אבן או עץ הבולט מן הכותל על אויר רשות הרבים גבוה עשרה טפחים מקרקע של רשות הרבים: **נותנין עליו**. בני עליה, ונותלים ממנו שאויר רשות הרבים אינה הולכת אלא עד עשרה. ודוקא כלים הנשברים כגון כוסות וצלוחיות הוא דנותנים עליו. אבל כלים שאינם נשברים לא, דלמא נפלו ברשות הרבים ואתי לאתויינהו: **עומד אדם ברשות היחיד**. בבית או על הגג, ונטול הפץ כאן ומניח כאן ברשות הרבים. ואע"פ שאין ראשו ורובו עומד ברשות הרבים במקום החפץ, ולא גזרינן שמא יביאנו אצלו: **ובלבד שלא יוציאנו**.

spitting. Rabbi Yehudah says: Even when a person's spittle accumulates in his mouth [ready to be spit out, it is no longer considered as being part of his body and therefore], he may not walk four cubits [in a public domain as this would be considered carrying] before he spits it out.

(6) One may not stand in a private domain [hold in his hand a needed, drinking vessel] and drink in a public domain or stand in a public domain and drink in a private domain unless he brings his head and the greater part of his body into that domain in which he is drinking [otherwise, he may come to bring the needed, drinking vessel towards his body, thus transferring from one domain to another (see Rambam, Shabbat 15:2)]. And a similar law [regarding the liability of tithes] applies to a winepress [i.e., if his head and greater part of his body is over the winepress this is considered informal and random drinking, falling under the category of “One may drink out of the winepress” (Ma'aserot 4:4) prior to tithing. However, one may not drink wine once removed from the winepress, unless it had been tithed first; thus, if his head or greater part of his body is not in the winepress, he must tithe the wine before drinking]. One [standing in a public domain on Shabbat] may catch water [into a vessel] from a gutter [adjoining within three handbreadths alongside the roof of a building] at a height below ten handbreadths from the ground, [and is thus, a part of the public domain, or from a higher level, if it is a *karmelit*. However, he may not place his mouth or a vessel to the gutter itself, even if the gutter was below ten handbreadths from the ground, since the gutter is considered as being part of the roof and is thus, a private domain] but from a water-spout [protruding from the gutter three

רבנו עובדיה מברטנורא

מארבע אמותיו שהיה מונח בו: **ה וישתי ברשות הרבים**. דמפיק מרשות היחיד לרשות הרבים. ואם השתי חייב חטאת, ואף על גב דבעינן עקירה מעל גבי מקום שיש בו ארבעה על ארבעה, השתי וכן הרוק הוא כמונחים במקום שיש בו ארבעה על ארבעה: **משנתלש רוקו**. והוא שנתעגל ונתהפך בפיו. ואין הלכה כרבי יהודה: **ו וישתה ברשות הרבים**. והני מילי בכלים שהם צריכין לו, דגזרינן דלמא אתי לאתויינהו, אבל בכלים שאין צריכין לו מותר, ואפילו לא הכניס ראשו ורובו ברשות הרבים: **וכן בגת**. לענין מעשר, שאם הכניס ראשו ורובו בגת שותה בלא מעשר, דהוי שתיית עראי. וחוץ לגת אינו רשאי לשתות בלא מעשר דהוי שתיית קבע: **קולט**. תופס, כלומר מקבל מן המים הנחליץ ושותה: **המזחילה**. כמין בנין מדרון עשוי סמוך לכותל שזוחלין בו המים. ולהכי נקרא

רבי יהודה אומר, אף משנתלש רוק בפיו, לא יהלך ארבע אמות עד שירוק: **ו לא יעמוד אדם ברשות היחיד וישתה ברשות הרבים, ברשות הרבים וישתה ברשות היחיד, אלא אם כן הכניס ראשו ורובו למקום שהוא שותה. וכן בגת. קולט אדם מן המזחילה למטה מעשרה טפחים. ומן הצנור, מכל**

handbreadths or more, where the spout itself occupies a space of less than four handbreadths square] he may drink in any manner [since the gutter is no longer considered part of the roof and thus, is itself in a public domain. However, if the spout occupies four handbreadths square or more, regardless of whether it is below ten handbreadths and is a *karmelit* or whether it is higher than ten handbreadths and is a private domain, it would be forbidden to place his mouth to it].

(7) [Even though a cistern ten handbreadths deep, covering an area of more than four handbreadths square is a private domain, and as such, if one lifted water from a window of a house above it, he would be transferring from one private domain to another, still had the embankments surrounding the cistern been less than ten handbreadths high, this would be forbidden. The reason being, any transfer passing through the space of a public domain (i.e., any air space within ten handbreadths of the ground) is Rabbinically forbidden. However,] if a cistern in a public domain had [surrounding it] an embankment ten handbreadths high [thus the airspace above it is an exempt area (see Shabbat 11:3)], it is permitted to draw water from it on the Sabbath through a window above it. If a [public] rubbish heap in a public domain was ten handbreadths high, it is permitted to

רבנו עובדיה מברטנורא

מזחילה שכל דבר המהלך ורוחש על גבי הכותל או על גבי קרקע נקרא זוחל כמה דאת אמר (דברים לב) זוחלי עפר: **למטה מעשרה טפחים**. גרסינן. והכי קאמר, עומד אדם ברשות הרבים וקולט בכלי למטה מעשרה טפחים מן המים היורדין מן המזחילה. וקולט דוקא, כדמפרש בגמרא, אבל לא יצרף ויחבר פיו או הכלי למזחילה שהיא בפחות משלשה סמוך לגג, ואע"פ שהיא למטה מעשרה, מכל מקום הואיל ומוטלת לאורך הכותל ובתוך שלשה לגג היא כגג והוי כמוציא מן הגג שהוא רשות היחיד לרשות הרבים: **ומן הצנור מכל מקום**. כלומר בין קולט בין מצרף, משום דצנור לעולם בולט הוא ויוצא לרשות הרבים. ובגמרא מוקי לה כשאין בצנור ארבעה על ארבעה שאינו חולק רשות לעצמו: **ז וחוליתו עשרה, חלון שעל גבה ממלאין ממנה**. כיון דחוליתו שהיא השפה אשר סביבותיה גבוהה עשרה טפחים, וקיימא לן דאין רשות הרבים למעלה מעשרה טפחים, אלא מקום פטור, לפיכך ממלאין מחלון שעל גבה בשבת, דהווי מוציאין מרשות היחיד לרשות היחיד דרך מקום פטור. ואפילו הבור מופלגת מן הכותל של חלון ארבעה וטפחים, ממלאין ממנה, שאין כאן רשות הרבים מפסקת מן הבור לחלון בשעה שממלאין מים אלא מקום פטור בלבד: **וכן אשפה ברשות הרבים גבוהה עשרה טפחים**. רשות היחיד היא, ולא חיישינן שמה תנטל אשפה ותעמוד על פחות מעשרה ואתי למשרי כדמעיקרא. ודוקא באשפה של רבים שאינה עשויה להפנות, אבל אשפה של יחיד העשויה להפנות אין זורקין לה בשבת, דחיישינן דלמא מפנה לה והויא לה רשות הרבים:

pour water on it on the Sabbath from a window above it [However, had this been a private dump which eventually, may be moved, this would be forbidden Rabbinically as a preventive measure lest people continue to pour water on it even after it is no longer ten handbreadths high].

(8) A tree which [has its branches hanging over on all sides and] overshadows the ground: If the tops of its branches are not higher than three handbreadths from the ground [so that the law of *lavud* (which states that any open space less than three handbreadths does not constitute a breach) applies and the branches here are deemed connected to the ground, therefore] it is permitted to move objects under it. If its roots are three handbreadths high above the ground, one may not sit on them [just as it is forbidden to utilize any tree on Shabbat, lest one come to detach twigs. Where the tree roots are less than three handbreadths off the ground, it is considered as being the ground and one is permitted to sit on them]. The door to a backyard [which is not connected with hinges, but rather, is jammed into the opening in the rear of the house], or bundles of thorns used to breach a gap [in a fence] or reed-mats, one may not close [an opening] with them [if they are flush to the ground, since this resembles construction] unless they are raised from the ground [and does not resemble construction].

(9) A man may not stand in a private domain and open a door in a public domain

רבנו עובדיה מברטנורא

ח שהוא מיסך. שנופו נוטה למטה מכל צדדיו סביב: **מטלטלין תחתיו.** דכיון דאין נופו גבוה מן הארץ שלשה טפחים הוי להו כלבודים לארץ ונמצאו כמחיצות, לפיכך מותר לטלטל תחתיו, ומכל מקום צריך למלאות אותו אויר שבין הנוף לארץ בתבן וקש וכיוצא בו, ולקשור הנופות שלא יזיזם הרוח, דכל מחיצה שאינה יכולה לעמוד ברוח מצויה אינה מחיצה. ואין מטלטלין בו אלא בבית סאתים שהם שבעים אמה ושירים, שכל מחיצה שתשישה לאויר כלומר לשמור אויר השדות והכרמים ולא לדור בה אין מטלטלין בה אלא בבית סאתים: **לא ישב עליהן.** שאסור להשתמש באילן, גזירה שמא יתלוש. ואי לא גביהי שלשה הרי הן כקרקע ומותר לישב עליהן: **הדלת שבמוקצה.** רחבה שאחורי הבתים, והדלת שלה אינה קבועה בציר כשאר דלתות אלא זקופה כנגד הפתח וכשהוא פותח מטיל הדלת על הארץ: **וחרקים.** קוצים שהתקינן כדי לסתום בהם פרצה: **וכן מחצלות.** של קנים. כל אלו אינם קשורים ואין קבועין במקומן אלא כשבאין לפתוח מטילין אותן על הארץ, לפיכך אין נועלין בהם, דמחזי כבנין. אלא אם כן גבוהים מן הארץ, דאו לא מיחזי כבנין ונועלין בהן: **ט לא יעמוד אדם ברשות היחיד.** ויטול מפתח המונח ברשות הרבים ויפתח בו פתח החנות

[even with a key that he picked up in the public domain], or [stand] in a public domain and open a door in a private domain, [even with a key that he picked up in the private domain. This was prohibited Rabbinically lest he forget and bring the key into the domain where he is standing, thus

violating Shabbat by transferring from one domain into another], unless he has made a partition ten handbreadths high [thereby converting the public domain into a private one]; these are the words of Rabbi Meir [who argues on Mishnah 4 above which states: “One may stand in a private domain (stretch his hand out) and move objects (that he has no need for) in a public domain,” even though here, too, he has no need to bring the key back to himself yet, Rabbi Meir maintains that this is forbidden (see Tosfot Yom Tov). Furthermore, even when one area is a *karmelit* there, too, Rabbi Meir prohibits]. They [the Sages] said to him: It once happened at the butchers' market in Jerusalem [which is a *karmelit* as the city was surrounded by walls and was locked at night] that they [stood in the street and] locked their shops, leaving the key in a window above the shop door [which was a private domain]. Rabbi Yose said: It was the wool dealers' market [the *halachah* does not follow Rabbi Meir].

(10) [A Biblically forbidden primary labor is building; however, this includes only permanent structures. Rabbi Eliezer holds that adding to a temporary structure is also forbidden and thus, anything which has the appearance of building even if only temporary, is also Rabbinically forbidden. (see Shabbat 17:7)] If a door bolt [i.e., a bar or beam jammed into the door and into a hole in the ground, even if

רבנו עובדיה מברטנורא

המונח ברשות הרבים, ואע"פ שאין ממקום המפתח עד הפתח ארבע אמות, גזירה שמא יכניס המפתח אצל: **אלא אם כן עשו לו מחיצה**. ויעמוד בתוכה ויפתח וינעול: **אמרו לו והלא מעשה בשוק של פטמין**. שמעוה רבנן לר' מאיר דכי היכי דאמר לא יעמוד ברשות היחיד יפתח ברשות הרבים וכו' הכי נמי קאמר לא יעמוד אדם בכרמלית ויפתח ברשות היחיד, ברשות היחיד ויפתח בכרמלית. ומשום הכי קא מותבי ליה משוק של פטמים שהיה בירושלים דכרמלית היא כיון שדלתותיה נעולות בלילה לא מקריא רשות הרבים, והחלון שמניחין בו המפתח היה רשות היחיד והיו עומדין בכרמלית ופותחין ברשות היחיד: **פטמין**. טבחים שמפטמים בהמות לשחוט. ואין הלכה כרבי מאיר לא ברשות הרבים ולא בכרמלית: **של צמרים**. מוכרי צמר: **י נגר**. כעין בריח שתוחבים כבותלים או באסקופה לנעול בו הדלת: **גלוסטרא**. שראשו עבה ועגול כמין רמון ועשוי כבוכנא שראוי לדרך בו פלפלין.

it] had a knob at one end [which can be used as a pestle], Rabbi Eliezer forbids it [unless it is tied to, and hanging from, the door which would identify it as a lock and not as a beam for construction. However if the rope tying the bolt was very thin and, as such, would tear, in this case Rabbi Eliezer would forbid,] while Rabbi

אליעזר אוסר, ורבי יוסי מתיר. אמר רבי אליעזר, מעשה בכנסת שבטבריא שהיו נוהגין בו התר, עד שבא רבן גמליאל והוקנים ואסרו להן. רבי יוסי אומר, איסור נהגו בה. בא רבן גמליאל והוקנים והתירו להן: לא נגר הנגר, נועלים בו במקדש, אבל לא במדינה. והמנח, כאן וכאן אסור. רבי יהודה אומר, המנח מתר במקדש,

Yose [maintains that, since the bolt can also be used as a pestle, it is, therefore, considered as though locking the door with a utensil, which does not resemble the forbidden labor of building, therefore, he] permits it. Said Rabbi Eliezer: At a Synagogue in Tiberias, the common practice, in fact, was to treat it as being permissible, until Rabban Gamliel and the Elders came and forbade them. Said Rabbi Yose [It happened the other way around]: They treated it as being forbidden, but Rabban Gamliel and the Elders came and permitted it to them [the *halachah* follows Rabbi Yose].

(11) A door bolt [without a knob] that [is tied to the door, but does not hang in the air, rather it] drags along the ground, one may lock [a door] with it in the Temple [since it resembles building, its prohibition is by Rabbinic edict and Rabbinical restrictions regarding Shabbat do not apply in the Temple], but not elsewhere [since it does not hang in the air, it resembles building]; but with one that rests on the ground [not being connected to the door in any fashion], this is forbidden [both] here [in the Temple] and there [outside the Temple since this is regarded as actual building]. Rabbi Yehudah [maintains that a bolt, even when not connected at all, is not actual building and its prohibition is only Rabbinical because of its resemblance to building and therefore, he] says: With one that rests on the ground one may lock with it in the Temple [since Rabbinical restrictions regarding Shabbat do not apply in the Temple] and with one that drags on the

רבנו עובדיה מברטנורא

ואע"ג דתורת כלי עליו אוסר ר' אליעזר, אלא אם כן קשור ותלוי בדלת: ור' יוסי מתיר. והלכה כרבי יוסי: לא נגר הנגר. בריח הקשור בדלת אבל אינו תלוי בו, שהחבל הקשור בו ארוך והבריח נגרר על גבי קרקע, ובנגר שאין בראשו גלוסטרא עסקינן, דביש בראשו גלוסטרא הא שרי ליה ר' יוסי לעיל א"פ שאינו קשור והלכה כמותו: נועלים בו במקדש. דשבות בעלמא הוא ואינו בונה ממש הואיל וקשור הוא, אלא מפני שנגרר מחזי כבונה, ואין שבות במקדש: והמונח. שאינו קשור כלל הוא בנין ממש. ור' יהודה סבר לא הוא בנין ממש אלא מחזי כבנין, ובמקדש לא גזרו משום שבות.

ground this is also permitted elsewhere [since he holds that this does not even resemble building; the *halachah* follows Rabbi Yehudah].

(12) A lower pivot pin [of a closet which fell out of place; since the upper pin is still in place, this is not considered building and] may be reinserted into its socket [or hinge] in the Temple [where Rabbinical restrictions regarding Shabbat do not apply], but not elsewhere [anywhere outside the Temple this is Rabbinically forbidden lest he use a hammer to fix the pin, thus completing the object with a finishing touch [מכה בפטיש] (see Mishnah Shabbat 12:1)]. However [since without the upper pin in place the door most certainly will fall], the reinsertion of the upper one is prohibited [as building, both] here [in the Temple] and there [outside the Temple]. Rabbi Yehudah [maintains that there is no Biblical prohibition of building regarding movable vessels and therefore, he] says: The upper one may be reinserted in the Temple [where Rabbinical restrictions regarding Shabbat do not apply; elsewhere outside the Temple, this is Rabbinically forbidden lest he use a hammer to fix the pin, thereby completing the object with a finishing touch] and the lower one [never requires a hammer so we need not fear of “completing the object,” therefore, it is permitted] elsewhere also.

(13) [A priest who removed a bandage dressing so that it would not interfere with his service (any interposition between his hand and ritual vessels invalidates the service)] is permitted to replace a dressing on the wound in the Temple [i.e., because of the Temple service. Had he not been permitted to do so, he would desist from performing the service altogether (Beitzah 11b)], but not elsewhere [a Rabbinical prohibition lest one come to smooth the salve on the bandage which is prohibited as the primary labor of ממחק]. However, if [he is applying it] for

רבנו עובדיה מברטנורא

והנגרר אף במדינה מותר, הואיל וקושר, אע"פ שאינו תלוי. והלכה כר' יהודה: **יב מחזירין ציר התחתון**. של דלת שכל זמן שלא יצא העליון נוח להחזירו ואין כאן בנין: **אבל לא במדינה**. גזירה שמא יתקע, דהוי מלאכה: **והעליון כאן וכאן אסור**. דכיון דיצא עליון כולו נופל והוי ליה כבונה: **ר' יהודה אומר כו'**. דסבירא ליה אין בנין בכלים וליכא אלא שבות, ובמקדש לא גזרו על השבות. ואין הלכה כר' יהודה: **יג מחזירין רטיה**. כהן שהוצרך לעבוד עבודה בשבת ונטל רטיה שהיתה על גבי מכה שעל ידו כדי שלא תהא חוצצת בין בשרו לעבודה, מחזירה על גבי מכתו לאחר העבודה. דאי לא שריית ליה להחזירה ממנע ולא עביד עבודה. אבל לא במדינה. גזירה שמא ימרח הרטייה

the first time, it is forbidden anywhere [the rule that Rabbinical prohibitions do not apply in the Temple is not applicable here since the bandage is for the personal benefit of the priest. The Gemara explains that the prohibition of replacing it is only when he placed the removed bandage on the ground, but, if he held it or placed it upon an object, it would be permitted to reapply]. A string [of a lute that was used by the Levites as part of the Temple service that broke on Shabbat] may be knotted [in the center of the string] in the Temple but not elsewhere [even though knotting in the center is a temporary measure that does not fall under the category of the primary labor of tying permanent knots, still because it has the appearance of a permanent knot this is forbidden as מראית עין (see last Tosfot Yom Tov of Shabbat)]. For the first time, however, this would be forbidden anywhere [even for the Temple service. The dispensation permitting the Rabbinical injunction was given in the Temple only where the preparation necessary for performing the *mitzvah* was not possible to do before Shabbat, as for example the case in the Mishnah where the string broke on the Shabbat. However, if one neglected to tie on a string before Shabbat even for the Temple service, this would be forbidden. Thus, according to this explanation, the Mishnah argues on Rabbi Eliezer (Shabbat 19:1) who maintains that all preliminaries necessary for the performance of a *mitzvah* regardless of whether or not it could have been done before Shabbat, supersedes Shabbat (see Ohr Gadol and Maharshah 103b בר"ה אילימא רבנן)]. A wart [on an animal invalidating it as a sacrifice (see Leviticus 22:22)] may be removed [by hand, thus enabling the sacrifice to take place] in the Temple [where Rabbinical restrictions regarding Shabbat do not apply; cutting without the use of an instrument is considered cutting in an unusual manner which is only Rabbinically forbidden], but not

רבנו עובדיה מברטנורא

והייב משום ממחוק: ואם בתחילה. שלא היתה קשורה מבעוד יום וכהן זה לא סלקה לצורך עבודה. כאן וכאן אסור. ולא אמרינן הכא אין שבות במקדש, דלא צורך גבוה הוא אלא צורך עצמו. והא דאסרי רבנן החזרת הרטיה אינו אלא כשפירשה על גבי קרקע, אבל אם לקחה בידו כל זמן שהיא בידו או אפילו נתנה על גבי כלי ולא פירשה על גבי קרקע מותר להחזירה בכל מקום: קושרין נימא. נימת כנור של שיר הלויים שנפסקה בשבת. דקסבר מכשירי מצוה שלא יכול לעשותם מאתמול דהא היום נפסקה דוחין את השבת. ודוקא כשנפסקה באמצע שאינו קושרה אלא לפי שעה, אבל סמוך ליתדות דהוי קשר של קיימא אסור: ואם בתחילה. שלא היתה שם מעולם דיכול לעשותה מאתמול אסור: יבלת. היא מום בקדשים, שנאמר (ויקרא כג) או יבלת, וחותרים אותה במקדש ביד, דאין בזה

elsewhere. However, if [it needs to be cut off] with an instrument, it is forbidden here [in the Temple] and there [outside the Temple].

(14) A priest who injured his finger [since it is unbecoming to officiate with an open wound] may wrap some

reed-grass on it in the Temple [even though the reed-grass has medicinal properties and as such is Rabbinically forbidden (see Shabbat 14:3), however, in the Temple, these prohibitions are waived], but not elsewhere. But if it was intended to force out blood [Biblically forbidden as a subcategory of slaughtering], it is forbidden both here [in the Temple] and there [outside the Temple]. Salt may be scattered on the ramp of the altar so that the priests do not slip [although “repairing” ordinarily is Rabbinically forbidden]. Water may be drawn on Shabbat by means of a pulley [which is generally Rabbinically forbidden, due to the ease of operation one may come to draw water for his garden as well] from the Cistern of the Exiles and from the Great Cistern [names of wells located in the Temple Courtyard]; and on a Festival day [the Rabbis upheld the special dispensation issued by the Prophets Hagai, Zechariah, and Malachi when the exiles were returning from Bavel to draw with a pulley] from the well of *Haker* also.

רבנו עובדיה מברטנורא

אלא משום שבות, דכלאחר יד הוא. אבל לא בכלי, דמלאכה גמורה היא שך עושים בחול. וכשחותך מבעלי חיים הוי תולדה דגוזז את הצמר: **יד כורך עליה גמי**. ואע”פ שהגמי מרפא את המכה, הואיל והשתא מיהא צורך עבודה הוא, דלאו אורח ארעא שתהא מכתו נראית עם עבודה, ומכסה אותה בגמי: **אבל לא במדינה**. דרפואה בשבת שבות היא ואסור: **אם להוציא דם**. שמהדקה בגמי כדי להוציא דמה: **כאן וכאן אסור**. דהוה ליה חובל ואב מלאכה לא אשתרי במקדש: **בוזקים מלח**. כותתים ומפזרים מלח על גבי הכבש שעולים בו למובח, מפני שחלק הוא ופעמים נופלים ממנו שמחליקים רגליהם בו. בוזקים, לשון כתיחה: **אבל לא במדינה**. מפני שהוא מתקן: **ממלאים מים מבור הגולה ומבור הגדול**. כך שמן. ושניהם היו בלשכת העזרה: **בגלגל**. העשוי להעלות בו הדלי על ידי חבלים. ומשני בורות הללו בלבד התירו למלאות מים בגלגל בשבת, אבל בשאר בורות אסור, גזירה שמא ימלא לגינתו ולחורבתו מתוך שממלאין בלא טורח אתי להשקות בו גינתו וחורבתו בשבת. ובמקום דליכא למגזר שמא ישקה לגינתו ולחורבתו מותר למלאות בגלגל, ולא חיישינן מפני שמשמיע קול, שלא אסור אלא קול של שיר בלבד. והכי נמי שרי למטרף אבבא ומיקש על תרעא בשבת ואין בכך כלום: **ומבור הקר**. על שם שהיה באר מים חיים קרי ליה בור הקר, לשון מקור. ובור זה היה צריך לבני הגולה ברגל, והתירו להם נביאים שביניהם

(15) If a [dead] creeping creature was found in the Temple [on Shabbat when it is forbidden Rabbinically to handle useless objects of *muktzah*, since in the Temple, Rabbinical prohibitions do not apply], a priest should carry it out [without touching it as this would defile him; rather, he should remove it by holding it] with his belt [since the belt will become defiled only to the

טו שרץ שנמצא במקדש, כהן מוציא בהמינו, שלא לשהות את הטמאה, דברי רבי יוחנן בן ברוקא. רבי יהודה אומר, בצבת של עץ, שלא לרבות את הטמאה. מהיכן מוציאין אותו, מן ההיכל ומן האולם ומבין האולם ולמזבחה, דברי רבי שמעון בן גנס. רבי עקיבא אומר, מקום שחייבין על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת, משם מוציאין אותו, ושאר כל המקומות כופין עליו פסכתר. רבי

first degree, it does not defile a person] thus, avoiding keeping the impurity there any longer than is necessary; these are the words of Rabbi Yohanan ben Beroka. Rabbi Yehudah says: [It should be removed] with wooden tongs [which are not susceptible to impurity, even if it takes more time to do so] in order that the impurity not be increased [the *halachah* follows Rabbi Yehudah]. From where must it be removed? From the Temple, from the Temple hall [before the Temple on its eastern side], and from between the Temple hall and the Altar [however, in other areas, it would be sufficient to temporarily cover it with a pot until after Shabbat]; these are the words of Rabbi Shimon ben Nanus. Rabbi Akiva says: It must be removed from any place where *karet* is incurred for entering [in a state of impurity] intentionally and a sin-offering for entering unintentionally [i.e., from the entire Temple Courtyard]. However, in other areas, we cover it with a

רבנו עובדיה מברטנורא

חגי זכריה ומלאכי למלאות ממנו בגלגל ברגל, ושאר בהיתרו שממלאין ממנו ביום טוב בגלגל אף במדינה, מה שאין כן בשאר בארות הנובעים: טו כהן מוציא בהמינו. בשבת. ולא חיישין לטלטול, דאין שבות במקדש: בהמינו. באבנטו. ואע"ג דמטמא ליה לאבנט שהוא קדוש, הכי עדיף, שלא להשהות את הטומאה בעזרה לחזר אחר הצבת של עץ. ובידיו לא נגע ביה, דלא נטמי בהן גופיה, הלכך בהמינו אווחו דלא נגע. ושרץ אינו מטמא במשא, והאבנט שנטמא בשרץ אינו מטמא את הכהן כשאווחו, דהוה ליה אבנט ראשון לטומאה ואין אדם וכלים מקבלין טומאה אלא מאב הטומאה: צבת של עץ. שהיא פשוטי כלי עץ ואין מקבלים טומאה: שלא לרבות את הטומאה. לטמא אבנט הטהור. ונוח לו להשהותה שם ולחזר אחר הצבת מלרבות את הטומאה. והלכה כרבי יהודה: מהיכן מוציאין אותו. בשבת: מן ההיכל ומן האולם. אבל בעזרה אם נמצא שם מ כסה אותו בפסכתר ומניחו עד שתחשך: כל מקום שחייבין על זדונו כרת. אם יכנס לו בטומאה, דהיינו כל העזרה, משם מוציאין אותו: ושאר כל המקומות כופין עליו פסכתר. סיר של נחושת. תרגום

pot. Rabbi Shimon says: [Do not wonder at my seemingly contradictory views: Regarding one Rabbinical enactment (the laws of *tehum*, Eruvin

שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, מְקוֹם שֶׁהִתִּירוּ לָךְ חֻכְמִים, מִשְׁקָךְ נִתְּנָה לָךְ, שְׁלֹא הִתִּירוּ לָךְ אֶלְאֵא מִשּׁוֹם שָׁבוֹת:

4:11) I am lenient (maintaining that one who arrived within fifteen cubits of the Shabbat limit of his hometown when overtaken by dusk, may enter the town) whereas regarding another (the string of a lute that broke on Shabbat, see Mishnah 13 above) I am stringent (by prohibiting it to be repaired by reknitting, allowing only a bow instead, Eruvin 103a) the reason is: In the case of the *tehum* where the Sages have permitted for you, they have only given what is really yours [i.e., since the surveyors of the Shabbat limits place the marker fifteen cubits inside the town and thus, in reality, he has reached the town limit this is hence not a lenient ruling, whereas in the case of the lute] since they have only permitted you [in the Temple] that which is forbidden as a Rabbinical edict [only, however knotting can sometimes be Biblically forbidden and thus the lute may be temporarily fixed only with a bow which is never Biblically forbidden].

רבנו עובדיה מברטנורא

של סירותיו פסכתרוותיה. לכסותו עד שתחשך. והלכה כרבי עקיבא: ר' שמעון אומר מקום שהתירו לך חכמים וכו'. ר' שמעון פליג אתנא קמא דלעיל דאמר קושרין נימא במקדש, וסבר דאין קושרין נימת כנור שנפסקה אלא בעניבה שהיא אסורה משום שבות בלבד ואי אפשר שיבא בה לידי חיובא דאורייתא, אבל לא קושרין בקשר שאפשר לבא בו לידי חיובא דאורייתא. ואמר ליה רבי שמעון לתנא קמא, אל תתמה עלי שאני מחמיר כאן וגבי תחומין אני מיקל טפי ואומר שאפילו יצא חוץ לתחום חמש עשרה אמה יכנס, דגבי תחומין משלך נתנו לך, משום דידעינן שאותם חמש עשרה אמה אינם חוץ לתחום, שמוודי התחומין הקובעין סימנן בסוף התחום קים לן בגווייהו שאין קובעין התחום בסוף אלפים ממש אלא כונסין לתוך התחום מפני הטועין שאין מכירין הסימן ופעמים יוצאים להלן ממנו מעט וחוזרין, ומשום הכי אני מיקל בתחומים. אבל לקשור נימא במקדש, שלא התירו במקדש אלא איסור שבות לא חיובא דאורייתא, אני מחמיר ואומר דדוקא עניבה שיש בה איסור שבות התירו, אבל לקשור קשר ממש שפעמים יש בו חיובא דאורייתא לא. ואין הלכה כרבי שמעון: